

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

GEREFORMEERDE GEMEENTE
ROTTERDAM-ALEXANDERPOLDER

04 Wat we moeten
geloven

06 De beloften
voor Israël

08 Paulus en Luther

Het schoonste huwelijk

ds. C. Harinck, Kapelle

Deze woorden van de bruid in het Hooglied doen ons denken aan een jonge vrouw die verloofd was. Maar nu ze getrouwd is, kan ze zeggen: 'Hij is van mij en ik ben van hem'.

► **Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne.**

Hooglied 2:16

De woorden van de bruid in het Hooglied wijzen op een allergeukkigst huwelijk, namelijk een huwelijk tussen Jezus en de gelovige. Veel van de gelukzaligheid en de wijsheid van God wordt zichtbaar in de schepping van man en vrouw. God toont daarin Zichzelf. God, Die een God van relatie is - want Hij is Vader, Zoon en Heilige Geest -, schiep de mens als een mens in een relatie. Hij sprak: 'Het is niet goed dat de mens alleen zij'. Hij bracht Eva tot Adam en zegende hen.

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE ROTTERDAM-ALEXANDERPOLDER

In 1965 besluit de kerkenraad van Rotterdam-Centrum om met ingang van 5 september 's zondags ook een kerkdienst te beleggen in de wijk Prins Alexanderpolder. Als plaats van samenkomst fungeert de houten Immanuëlkapel aan de Berlage-

straat. Vanaf 9 april 1967 wordt er 's zondags een tweede dienst belegd in de Gereformeerde Verrijzeniskerk aan de Springerstraat. Op 15 december 1967 valt het besluit om naast het nog te bouwen bejaardencentrum Rehoboth een nieuwe kerk met 650 zitplaatsen en enkele nevenruimten te bouwen. Op 13 januari 1971 neemt ds. A. Vergunst de nieuwe Sionkerk in gebruik met een preek over 1 Petrus 2:6: 'Daarom is ook vervat in de Schrift: Zie Ik leg in Sion een uitersten Hoeksteen, Die uitverkoren en dierbaar is; en: Die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden'. Op 5 januari 1972 volgt de instituering tot zelfstandige gemeente. In 2018 wordt het kerkgebouw grondig gerenoveerd. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Van geslacht tot geslacht'. Het aantal belijdende leden bedraagt 268, het aantal doopleden 112.

God maakte deze schoonste van alle relaties, de band tussen man en vrouw, tot een beeld van de allerschoonste liefdesband die de schepping kent, namelijk die tussen de Zoon van God en Zijn gemeente. De kern daarvan is, zoals ook in een aards huwelijk, de liefde. Er is immers niets zo belangrijk voor een huwelijk dan wederzijdse liefde. Zo is het ook in het huwelijk tussen Jezus en de gelovigen. Van de Zoon van God zegt de apostel: '... gelijk ook Christus de gemeente liefgehad heeft en Zichzelf voor haar heeft overgegeven' (Ef. 5:25). En van de gemeente der gelovigen schrijft Johannes: 'Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft' (1 Joh. 4:19). Hij heeft haar uit de staat van duisternis getrokken met mensenzelen en touwen van liefde. Hij toonde haar Zijn stervende liefde op het kruis van Golgotha. Het deed haar aan Zijn voeten wenen over de zonde en vervulde haar hart met de vrede van God. Hij maakte die periode van haar leven tot de tijd van de minne. Zo heeft Hij het hart van Zijn bruid veroverd en zal haar 'ondertrouwen in gerechtigheid en in gericht, en in goedertierenheid en in barmhartigheden' (Hos. 2:19).

Wederzijdse liefde

Wederzijdse liefde verbindt Jezus en de gelovigen. Het initiatief tot dit huwelijk is geheel van Hem uitgegaan: 'Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft' (1 Joh. 4:19). Hij huwde onze menselijke natuur door Zijn geboorte uit de maagd Maria. Naderbij kon Hij niet komen. Hij nam hun natuur aan om in hun plaats tot zonde gemaakt te worden, 'opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem' (2 Kor. 5:21). Dat is inderdaad liefde en goed nieuws voor de bruid van Jezus. Zij wordt overtuigd van zonde, vervloekt door de wet, en vlucht vrezend voor Gods toorn tot deze hemelse Bruidegom.

Hij is een Bruidegom Die Zich in het Evangelie aan haar toont en door de Heilige Geest tot haar hart spreekt.

Hij roept haar in de verslagenheid over de zonde en de aanvechtingen van de boze toe: 'Mijn duive, zijnde in de kloven der steenrots, in het verborgene ener steile plaats, toon Mij uw gedaante, doe Mij uw stem horen' (Hoogl. 2:14).

Hij toonde haar Zijn stervende liefde op het kruis van Golgotha.

Wat vormen zij een goed huwelijk, deze arm geworden Heiland en deze arme bruid. Zij is door de zonde beroofd van al haar rijkdom en is slechts ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt. Hoe gepast voor haar situatie is deze Jezus van Wie de apostel zegt: Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing' (1 Kor. 1:30). Waar de bruid arm is, is Jezus rijk. Waar zij een kind des toorns is, heeft Jezus de toorn gedragen. Waar zij de vloek verdient, heeft Hij Zich onder haar vloek gebogen. Waar de vijanden haar te sterk zijn, heeft Jezus de vijanden overwonnen.

De enige troost

Deze band van wederzijdse liefde tussen Jezus en een zondaar wordt nergens in de Bijbel inniger beschreven dan in het Hooglied: 'Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne'. In deze woorden bereikt de liefdesband tussen Jezus en de gelovige zijn hoogtepunt en dieptepunt. Het is de enige troost, beide in leven en sterven, dat ik niet mijns, maar mijns getrouwe Zaligmaker Jezus Christus eigen ben.

De kennis en de beleving van deze liefdesband is schaars geworden.

We weten wel te vertellen hoe verborgen Jezus is, maar kunnen soms nog geen tien woorden spreken over een Jezus Die Zich aan de ziel openbaart. Ook onder Gods kinderen ontbreekt zo veel de geloofskennis van Jezus Christus, de hemelse Bruidegom. Velen zeggen in hun hart: Och, of ik het zeggen kon: 'Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne'. Had ik maar meer geloof en meer kennis. Wist ik maar dat ik behoorde tot hen voor wie Jezus Zijn leven heeft afgelegd.

Er ligt inderdaad een geheim in de woorden van de bruid, iets wat niet na te doen of na te maken is. Het is een liefdesgeheim. Het geheim wordt gekend wanneer Christus de ziel in haar ellende door het Evangelie zo dichtbij komt dat het hart vanwege deze toenadering niet anders kan dan in verwondering zeggen: 'Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne'.

Jezus schenkt Zich weg en het hart omhelst Hem en zegt: 'Mijn Heere en mijn God'.

Heilige grond

Dit is hoge en heilige grond. Dit is niet de taal van het verstand of van rechtzinnige beschouwing. Het is de taal van het geloof, van toegegenheid, aanhankelijkheid, vreugde, geluk en vooral de taal van de liefde. Hier spreekt een hart dat de Bruidegom kent en liefheeft. We moeten ervan zeggen met Jodocus van Lodenstein:

*Hier en komen geen onvromen,
Hier en komt geen vrome bij.
Groot noch klene, maar allene,
Ik en Heere Jezus, Gij!*

Kent u dit liefdesgeheim? Of moet tot u gezegd worden wat Petrus tot Simon de tovenaer zei: 'Gij hebt geen deel noch lot in dit woord, want uw hart is niet recht voor God'? Jezus Christus is echter nog steeds gewillig om zondaren tot Zijn bruid te hebben. Hij zoekt door het Evangelie naar zondaren om hen tot Zijn bruid te maken. Indien u slechts kwam, Hij zou u niet uitwerpen. ♦

Uit:
HET ABC VAN HET GELOOF
dr. A. Comrie
(uitg. De Banier, 2016).

L

LEUNEN OP CHRISTUS, HUN LIEFSTE

Leunen

Omdat vrienden elkaar onderweg helpen, bemoedigen en ondersteunen, is de tweede betekenis van het grondwoord datgene wat wij 'leunen' noemen. Dit 'leunen' moet voortvloeien uit de vriendschap. Zonder vriendschap kan er geen sprake van zijn. We zullen daarom nu zó over dit 'leunen' spreken dat we laten zien wat het vooronderstelt - er moet namelijk iets gezien en gevoeld worden. Wat dan?

- a. De gelovigen moeten in Jezus, op Wie hun ziel leunt, Zijn *algenoegzaamheid* zien, Zijn *Goddelijke kracht*, Zijn *uitnemende bereidwilligheid* en *dragende liefde*. Dat is de voorwaarde om met hun hele gewicht op Hem te kunnen leunen. Christus is daarvoor in alle opzichten geschikt; Hij is de 'El Gibbor', de sterke God, en een zekere Hulp in een tijd van benauwdheid.
- b. Zij zien *zichzelf* echter als *zwakke schepselen* die op weg naar de hemel geen vorderingen kunnen maken. Ach, bij hen is geen kracht om door het zwaar begaanbare zand van Baca's vallei te zwoegen. Ja, ze zijn niet alleen zwak, maar ook totaal onmachtig, zodat zij zonder Hem en Zijn *Goddelijke kracht* geen stap op de weg willen of kunnen zetten. Zij zijn het dus niet meer die leven, maar Christus leeft in hen door het geloof. Dat doet hen in Christus blijven als een rank in de ware *Wijnstok Christus*. ▶

► **Wat het leunen is**

Als we bij het beeld van het 'leunen' blijven, drukt dit dus de volgende werkzaamheden in de ziel uit:

- a. De gelovigen zijn boven het stof verheven. Zij zijn - met andere woorden - opgewekt van het bed van zorgeloosheid waarop zij dikwijls liggen (zie Hoogl. 5:2). Of ze zijn verlost van gevoelens van zware moedeloosheid en twijfel, waarin zij verzonken lagen als in klei en modder. Hun voeten zijn nu op een rotssteen gesteld (zie Ps. 40:3). Ja, dat is het eerste wat Jezus doet, als Hij Zijn hand tot de kleinen wendt.
- b. Zij staan nu op hun voeten die zij geschoeid hebben met de bereidheid van het Evangelie (zie Ef. 6:15). En zij willen met alle liefde in het hart verdergaan op de weg van de geboden des Heeren. O ja, zij slapen niet meer, maar zijn opgestaan uit de doden. Zij hebben er een genoegen in om in elk opzicht zó voor de Heere te wandelen dat het Hem behaagt.
- c. Zij voelen zich zwak en zonder krachten en daarom steken zij daadwerkelijk hun hand uit om Jezus als hun enige houvast aan te grijpen (zie Jes. 27:5). Zij grijpen Zijn sterkte aan. Zij zijn klein van kracht, en de nood dringt om Jezus aan te grijpen. Dat is nu het eigenlijke werk van het geloof. Daarom wordt dit in Psalm 37 een 'wentelen van zijn weg op de Heere' genoemd, en ook wel een 'vasthouden': 'Ik hield Hem vast' (zie Hoogl. 3:4).
- d. Het houdt ook in dat de gelovigen hun hele gewicht op Christus laten neerkomen. Ach, zolang de mens voor een deel op Jezus steunt en leunt en voor een ander deel op zijn plichten, zolang zal zijn linkerhand zeer zeker door de Egyptische rietstaf (zie Jes. 36:6) van wettische plichten en eigen krachten doorboord worden. Hier moet men op Hem alléén leunen en op niemand anders. Zo niet, dan gaat het altijd fout wat de geloofswerkzaamheden betreft. ♦

► wordt vervolgd

Wat we moeten geloven

ds. J.M.D. de Heer, Rotterdam

Wat moeten we geloven als we de boodschap van het Evangelie horen? Over deze belangrijke vragen is veel nagedacht. In zijn proefschrift laat J.N. Mouthaan zien hoe zorgvuldig onze vaders de leer van Gods Woord hebben verwoord. Deze zorgvuldigheid is een les voor ons. Als we slordig de Bijbel lezen, drijven we gemakkelijk op ons gevoel richting allerlei dwalingen.

De uitverkiezing kreeg in de eeuwen na de Reformatie een steeds grotere plaats in de prediking. Tenminste, dat hebben nogal wat onderzoekers beweerd. Ook zouden de kerkmensen op zichzelf worden teruggevoerd door het benadrukken van zelfonderzoek. Zo zou het geloof in Gods beloften verduisterd worden en kerkgangers in onzekerheid worden gehouden. Het is een verdienste van Mouthaan dat zijn proefschrift meehelpt om antwoord te geven op dergelijke kritiek.

Zeker zijn

Al vroeg in de tijd van de Reformatie is benadrukt dat Christus en Zijn Borgwerk de inhoud is van Gods beloften (2 Kor. 1:20). Maar, wat moet de mens nu precies geloven? Dat Gods beloften ook hem betreffen? En, hoe kan men zeker zijn dat de beloften ook in hem worden vervuld? Ofwel, hoe kunnen we zeker zijn van de zaligheid? Mouthaan beschrijft stap voor stap hoe 'zijn' vier theologen - Alting, Maccovius, Cloppenburgh en Rutherford - over deze vragen hebben geschreven. Daarin komen steeds zaken naar voren die we herkennen in de

prediking die ons lief is. We noemen bij elke theoloog nu één punt. Alting maakt onderscheid tussen de zekerheid dat men genade zal krijgen indien men tot Christus vlucht, en de zekerheid dat men weten mag genade ontvangen te hebben. Het eerste is alleen gebaseerd op Gods belofte, het tweede op Gods belofte en zelfonderzoek. We herkennen hierin de tweeslag zekerheid van het geloof en zekerheid van het gevoel.

Ieder heeft de plicht om te geloven.

Maccovius spreekt over de hebbelijkheid (habitus) en de dadelijkheid (actus) van het geloof. We herkennen hierin wat later Comrie zo belangrijk zou vinden. Het geloof wordt in de wedergeboorte geschonken, maar moet ook daadwerkelijk beoefend worden. Cloppenburgh brengt onderscheid,

▶ Het proefschrift van Mouthaan is geschikt om verheldering te bieden in soms verwarrende discussies over het geloof.

▶ slot

separatie aan wát we moeten geloven. Iedereen is verplicht om de waarheid van Gods Woord en het Evangelie te geloven. Maar, niet iedereen wordt opgeroepen te geloven dat Christus voor hem of haar is gestorven. Gods belofte van zaligheid geldt alleen zij die oprecht berouw hebben over hun zonden.

Rutherford, zo zagen we ook in het vorige artikel, legt het geloof uit als een hartelijk vertrouwen dat Christus een algenoegzame Zaligmaker is.

Verheldering

Het proefschrift van Mouthaan is geschikt om verheldering te bieden in soms verwarrende discussies over het geloof. Neem het woord voorwaardelijk. Daarmee worden predikanten wel om de oren geslagen. Wie preekt hoe Gods Geest een zondaar tot Christus leidt - in een weg van overtuiging van

zonde, berouw en het rechtvaardigen van God - krijgt wel het verwijt dat de preek voorwaardelijk is. Zo'n prediking zou mensen weghouden van Christus. Dat zou verschrikkelijk zijn! Weghouden van Christus betekent weghouden van de zaligheid. Wie dat doet, mist liefde tot Christus en liefde tot de zielen.

Mouthaan laat zien dat het spreken over een voorwaardelijke belofte helemaal niet vreemd is. Gods beloften worden immers alleen vervuld in de weg van bekering en geloof. Daartoe moet dus worden opgeroepen (zie Dordtse Leerregels, hoofdstuk II, par. 5). Natuurlijk zijn dat geen voorwaarden die de mens voldoet. Niemand zal, hopelijk, prediken dat we pas mogen geloven als wij oprecht berouw voortbrengen. Mogen geloven? Ieder heeft de plicht om te geloven. Dat weten we bijvoorbeeld

uit Johannes 6:29, gesproken tot Joden die zonder geestelijk verlangen tot Christus kwamen.

We hebben allemaal tijdens de catechisatie uit het boekje van Hellenbroek geleerd dat wat God eist tevens de belofte van het genadeverbond is, namelijk het geloof in de Heere Jezus Christus. Wat kunnen de oudvaders ons helpen om discussies op te lossen.

Zekerheid

Nog één zaak ter afronding, omdat Mouthaan daar uitdrukkelijk aandacht voor vraagt. Dat is het punt geloofszekerheid in verband met zelfonderzoek. Zelfonderzoek heeft als doel om de kracht van Gods belofte des te meer te mogen ontvangen. Tot het geloof in Gods belofte hoort immers ook het geloof in de volharding der heiligen. Die leer geeft een uitnemende troost, juist in tijden van aanvechting. ♦

N.a.v. J.N. Mouthaan, "Belofte en bevel. De universaliteit van de belofte en de plicht tot geloof in de gereformeerde orthodoxie (1620-1650)", Apeldoorn 2024, 335 blz.; 29,95.

De beloften voor Israël

ds. A. Schot, Nunspeet

Rond de oorlog in het Midden-Oosten doen velen een beroep op de beloften voor Israël. God is toch met Israël? God neemt het toch op voor Zijn volk?

Vaak worden deze beloften in het algemeen betrokken op het hele volk van Israël. Dit maakt mij bezorgd, want hiermee is Gods waarheid in het geding. Bovendien, hoe wij over de beloften voor Israël spreken, heeft heel grote consequenties. Er is immers maar één genadeverbond. Wie de beloften voor Israël veralgemeniseert, zal dat ook moeten doen voor de gedoopte kerkmensen. Laten we ook op dit punt naar de Schrift luisteren. Als het over de beloften voor Israël gaat, zijn de

hoofdstukken Romeinen 9 tot en met 11 van grote betekenis, hoewel we dit moeten lezen in het geheel van de Romeinenbrief. Er blijkt inderdaad verwachting te zijn voor afgebroken takken van de oude olijfboom. Maar Paulus begint dit gedeelte met het onderscheiden tussen tweeërlei zaad.

Aanneming tot kinderen

De Heere heeft aan het Joodse volk voorrechten gegeven. Paulus noemt een aantal voorrechten in Romeinen 9:4. Met 'aanneming tot

kinderen' bedoelt Paulus hier dat God het Joodse volk boven andere volken tot een volk heeft aangenomen. Ons doopformulier noemt dat: 'Zijn Vaderlijke goedheid en barmhartigheid, die Gij dit kind en ons allen bewezen hebt'. Dat God deze goedheid bewijst, wil echter nog niet zeggen dat wij kinderen zijn en in de heilsbeloften delen! De kanttekening wijst op het onderscheid met de uitdrukking 'aanneming tot kinderen' uit Romeinen 8.

Want, hoe kan het nu dat de Joden de zaligheid in Christus hebben verworpen...? Zijn de beloften van God krachteloos en betekenisloos geweest? Is God machteloos om hun zaligheid te geven? Is het Woord Gods 'uitgevallen'? Het woordje uitgevallen (vers 6) betekent stukgevallen. Hebben de mensen Gods beloften dan uit handen laten vallen? Nee, zo is het met Gods beloften niet gesteld. Niet iedere Israëliet is echter een oprechte en ware Israëliet. 'Want die zijn niet allen Israël, die uit Israël zijn' (vers 6). Gods verbondsbeloften zijn ten diepste alleen voor het ware Israël. Diegenen die de Heere 'krachtiglijk naar Zijn eeuwige verkiezing roept, latende de anderen door een rechtvaardig en ondoorgrondelijk oordeel in hun verdorvenheid verharden' (kanttekening 22).

Tweeërlei zaad

Paulus gaat in dit hoofdstuk dus *separeren*. Dat is heel belangrijk als wij het over de verbondsbeloften hebben. Er is tweeërlei zaad van Abraham. Er is een natuurlijk zaad: dat zijn de kinderen des vleses. Er is een geestelijk zaad: dat zijn de kinderen der beloften. Abraham had twee zonen: Ismaël en Izak. Zij waren beiden verbondskinderen en waren daarom beiden besneden. Maar er was een levensgroot verschil. Paulus zegt: 'Dat is, niet de kinderen des vleses, die zijn kinderen Gods, maar de kinderen der beloften worden voor het zaad gerekend' (Rom. 9:8). Ismaël was een kind des vleses

▶ Het heeft grote consequenties hoe wij spreken over de beloften voor Israël.

Zijn volmaaktheid in het nuchter zijn

ds. C.A. van Dieren, Uddel

omdat Abraham zijn vader was, maar hij was geen kind van de belofenis. Wie de beloften tot het natuurlijk zaad uitbreidt, zal Ismaël en zijn zaad daar ook in moeten betrekken! Paulus mag buigen voor Gods welbehagen, zo blijkt uit het voorbeeld van Jakob en Ezau. De troost ligt in het voorneemen Gods, dat naar de verkiezing is. De beloften zijn voor het ware zaad van Abraham. Paulus zegt in Galaten 3:16: 'Nu, zo zijn de beloftenissen tot Abraham en zijn Zaad gesproken. Hij zegt niet: En den zaden, als van velen; maar als van één: En uw Zaad, Hetwelk is Christus'. Het Zaad der belofte is dus Christus en niet het natuurlijke zaad van Abraham.

Beloften zijn vast

De beloftenissen zijn aan Christus gedaan en zijn bestemd voor allen die in Hem zijn. Christus is het Hoofd van het genadeverbond. Daarom zijn de beloften ook zo vast. Mensen die de beloften veralgemeniseren, houden daar geen rekening mee. De beloften van het genadeverbond worden dan verbrekkelijk. Dan lijkt het inderdaad of Gods beloften 'uitgevallen' zijn. Paulus maakt de beloften niet los van Christus en dat moeten wij ook niet doen. 'En indien gij van Christus zijt, zo zijt gij dan Abrahams zaad, en naar de belofenis erfgenamen' (Gal. 3:29). Dit is waar het behoud ligt voor het Joodse volk. Christus moet als Hoofd, Borg en Middelaar van het genadeverbond gekend worden. Dan zal men ook delen in de heilsbeloften. Gods beloften worden niet vervuld in de weg van berekening, maar in de weg van het wonder. Izak is het kind van het wonder. Hij is geboren toen de moeder in Sara verstorven was. En zo heeft het genadeverbond ook voor heidenen waarde. Joden en heidenen zijn één in Christus, naar Efeze 2:14. Nooit vallen deze beloften stuk en daarom is evangelieverkondiging in deze oorlogstijd zo noodzakelijk. ♦

► slot

En de HEERE sprak tot Aäron, zeggende: Wijn en sterken drank zult gij niet drinken, gij noch uw zonen met u, als gij gaan zult in de tent der samenkomst, opdat gij niet sterft; het zij een eeuwige inzetting onder uw geslachten; en om onderscheid te maken tussen het heilige en tussen het onheilige, en tussen het onreine en tussen het reine.

Leviticus 10 vers 8-10

In de Bijbel wordt vaak over de wijn gesproken. De wijn verheugt het hart en versterkt de zieke en gewonde mens. De hogepriester en de andere priesters mogen echter geen wijn of sterke drank drinken. Waarom niet? Omdat die drank in de toverkunst gebruikt werd om met de geestenwereld in contact te komen. Ze moeten zich daar echter verre van houden. Verder geeft de Heere aan dat de wijn de priester ongeschikt maakt om zijn heilig werk zuiver te doen voor God en het volk. Drankmisbruik komt ook in onze dagen nog veel voor. Wat is dat toch verwoestend, zowel in natuurlijke, dagelijkse als in geestelijke dingen. Het werkt zedeloosheid in de hand en ruïneert gezinnen. De Heere waarschuwt er ernstig voor!

Om het heilige ambt getrouw en nauwgezet te kunnen uitvoeren moeten Aäron en de priesters nuchter zijn. Ze moeten onderscheid kunnen maken tussen het reine en het onreine. Ze moeten separeren, zouden we tegenwoordig zeggen. Dat doen ze door het volk nauwkeurig te onderwijzen in de leer, de inzettingen, de geboden en de ceremoniën. Zowel Paulus als Petrus brengt dat beeld over op de ambtsdragers in het Nieuwe Testament. Opzieners moeten onberispelijk zijn, niet genegen tot de wijn, niet tweetongig en twistgierig, maar nuchter en waakzaam. Het is een oordeel als Gods volk slaperig en ingezonken is en als ambtsdragers het met de leer niet zo nauw nemen en niet meer separeren. De Heere

geeft hun echter de opdracht om het kostelijke van het snode uit te trekken, opdat Gods eer verheerlijkt wordt en zielen voor het eeuwig verderf bewaard worden.

In Mattheüs 26 horen we Christus zeggen dat Hij op aarde geen wijn meer zal drinken. Bij volle bewustzijn zal Hij de lijdensweg gaan. Nu begrijpen we waarom de Heere ook aan het kruis edik, een sterke drank, weigert te drinken. Zelfs in het bitterste lijden op Golgotha is Jezus gehoorzaam aan de heilige wet uit Leviticus 10. Maar de drinkbeker van de ongemengde toorn van God weigert Hij niet. Hij ledigt die beker tot op de bodem en geen druppel van toorn, gramschap en ongerechtigheid blijft er voor Zijn volk over. Uit eeuwige zondaarsliefde neemt Hij alle onreinheid van hen weg. Zo brengt Hij een volkomen zaligheid aan. Weet u wat Hij dan zegt? 'Eet, vrienden, drinkt, en wordt dronken'. De kanttekening zegt daarbij: 'Wees vervuld met liefde tot Mij en tot elkander'. Zijn dit hier voor de Kerk de voorsmaken, straks zal hun blijdschap, onbepaald, ten hoogsten toppunt stijgen.

Vragen:

1. *Waarom mochten Aäron en de priesters geen wijn drinken?*
2. *Wat betekent separeren?*
3. *Jezus weigert niet om de beker van de toorn Gods te drinken. Welke troost ligt hierin?*

► wordt vervolgd

Paulus en Luther

W. Fieret, Leerdam

Luther schreef kritisch over Johannes Hus, zo lazen we in het vorige artikel. Waarom en wanneer deed hij dat?

Zelfs het denken aan Johannes Hus vervulde Luther met afkeer. Hij dacht dat hij daarmee al een zonde deed. Luthers afschuw van de Boheemse theoloog zat dus wel erg diep. Later schreef Luther waar die haat vandaan kwam. Hij deed dat in een van zijn meest bekende werken, namelijk “De verklaring van de brief aan de Galaten”. Die zendbrief van Paulus heeft hij vrijwel vers na vers uitgelegd. Regelmatig bracht hij in dat boek ervaringen uit zijn eigen leven ter sprake. Daarmee zijn we bij de herkomst van het al eerdergenoemde citaat van Luther over Hus. Dat is te lezen in de uitleg van Galaten 1. In dat hoofdstuk gaat het over het vroegere leven van Paulus waarin hij ‘de gemeente Gods vervolgde en haar verwoestte’ (Gal. 1:13). Daarna kon hij getuigen dat het God had behaagd Zijn Zoon in hem te openbaren. De apostel mocht daarna de Evangelieboodschap verkondigen waartegen hij zich eerder fel verzette. In zijn verklaring over die brief schreef Luther dat Paulus in blinde en verkeerde ijver als een razende de grootste misdaden pleegde. En toch: ‘Midden in die razende waanzin ben ik [Paulus] tot zo’n grote genade geroepen’. Luther vergeleek wat Paulus had gedaan en diens bekering met zijn eigen leven. Hij schreef: ‘Ik heb als monnik Christus dagelijks gekruisigd en Hem gelasterd door mijn valse vertrouwen, dat mij destijds voortdurend aankleefde. Voor het uiterlijk

was ik niet zoals de andere mensen, rovers enzovoort’. Luther had door genade geleerd dat zulke ‘vrome’ mensen niet door God, maar door de duivel geliefd zijn. Hun eigengerechtigheid is immers niet anders dan ‘een poel van zonde’.

Lastering van Christus

In het vervolg van zijn toelichting op dit gedeelte van de Galatenbrief komt de vergelijking met Paulus nog duidelijker naar voren: ‘Inderdaad, niet minder dan Paulus zelf, verstrikt in verachting en lastering van Christus en Zijn Evangelie, en dat zeg ik voornamelijk van mijzelf’. Deze zondaren, zo schreef hij, zijn erger dan hoeren en tollenaars. Die hebben weet van hun verkeerd gedrag en voelen vaak schuld. Maar dat is bij de genoemde huichelaars heel anders: ‘Zij geven dat alles [hun huichelarij] uit voor een hoogst aangenaam offer voor God. Ze bewonderen het als hoogste heiligheid’.

▶ Standbeeld van Paulus voor de Paulusbasiliek te Rome.

Luther was er diep van overtuigd dat hij toen een goed leven leidde. Dat de aflathandel en de transsubstantiatie zonden zouden kunnen zijn, kwam niet in zijn gedachten op. Hus zag die zaken juist wel als zonden. Dat was de grondoorzaak van Luthers afkeer van de Boheemse kerkhervormer. Die gedachten vol afschuw waren volgens hem naar Gods wil. Hier zien we twee voorbeelden van mensen die met de beste bedoelingen de grootste zonden bedreven. Paulus had een welgevallen in de dood van Stefanus en Luther dacht dat hij Gods wil deed door met zo’n grote weerzin tegenover de opvattingen van Hus te staan. De vraag of je intenties zuiver zijn, is dus niet doorslaggevend.

Goddelijke gerechtigheid

Luther schreef in zijn hierboven genoemde boek over de wezenlijke verandering van de aard van de mens. Die komt niet tot stand door ‘een verfje aan de buitenkant’. Hij vervolgt: ‘Daarom maakt de verandering in de kleding en in de uiterlijke levenswijze nog geen nieuw schepsel, zoals de monniken gedroomd hebben, maar de vernieuwing van de geest door de Heilige Geest, waarop dan ook de uiterlijke vernieuwing van het vlees, van de leden en van de zintuigen volgt’. Mensen kunnen niet volstaan met de uiterlijke schijn. Dan heeft de eigengerechtigheid het laatste woord.

Die staat tegenover de Goddelijke gerechtigheid. Deze is verdiend door Gods Zoon. Als die gerechtigheid de zondaar wordt toegerekend, kan hij voor God verschijnen.

Paulus’ brief aan de Galaten was voor Luther zo waardevol, dat hij het ‘mijn briefje’ noemde: ‘Ik ben ermee getrouwd. Het is mijn Käthe van Bora’ (de vrouw van Luther). In het derde artikel gaan we daar nader op in. ♦

▶ wordt vervolgd

In memoriam

ds. A. Moerkerken

1 februari 1947 — 8 oktober 2024

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

In de nacht van maandag op dinsdag 8 oktober is in zijn slaap overleden onze broeder ds. A. Moerkerken. Zijn overlijden mocht - door Gods genade in Christus Jezus - zijn als het sterven van Lazarus. Hij werd over het lijden heen gedragen in Abrahams schoot. Over het lijden heen, dat hem in de laatste jaren zo zwaar drukte. Nu is hij verlost van een lichaam der zonde en des doods, om aan te komen op de plaats waar niemand zegt: 'Ik ben ziek'. Want het volk dat daar woont, heeft vergeving van ongerechtigheid ontvangen. Zo zien we hem na....

Het valt me om allerlei redenen moeilijk een terugblik te schrijven. Zijn afreizen grijpt me aan, omdat ik vele jaren zo dicht bij hem stond, veel met hem deelde en in de middellijke weg veel aan hem te danken heb. Toch wil ik graag deze laatste broederdienst aan hem bewijzen.

Nog heel recent, op zaterdag 14 september, is tijdens een bijeenkomst in de kerk van Capelle-West stilgestaan bij zijn vijftigjarig ambtsjubileum. Er waren weinig genodigden en weinig sprekers. Daarbij mocht ik ook aanwezig zijn, niet bedenkend dat zijn einde zo dichtbij zou zijn. Gezeten in zijn rolstoel, heeft onze broeder teruggeblikt op die vijftig ambtsjaren. Op een ontroerend gepaste manier was daarbij zijn uitgangspunt het laatste vers van Psalm 119: 'Ik heb gedwaald als een verloren schaap; zoek Uw knecht, want Uw geboden heb ik niet vergeten'. Het was de tekst die ook boven de rouwkaart stond. Ik laat hem nu zelf aan het woord: 'Dit is een bijna

onbegrijpelijk woord. Immers, de dichter heeft in deze lange psalm gesproken van zijn liefde tot Gods Woord en Wet, en nu aan het einde, komen deze bijna ontvullende woorden 'Ik heb gedwaald'. Toch geeft dit precies weer wat er in mijn hart is, en wat ik graag wil zeggen. Heel mijn inmiddels lange leven is voor Gods aangezicht geweest één grote dwaalweg, en nog steeds! Maar telkens was daar weer het zoeken, het opzoeken van de Heere geweest. Was dát er niet geweest...?

Met al zijn gaven en de grote betekenis die hij voor onze gemeenten mocht hebben, typeerde hem dit. Bij zijn 25-jarig ambtsjubileum hoorden we uit Psalm 27: 'Gij zijt mijn Hulp geweest; begeef mij niet...'. Bij zijn veertigjarig jubileum beleed hij met Psalm 130: 'Zo Gij, Heere, de ongerechtigheden gadeslaat, Heere, wie zal bestaan? Maar bij U...'. En onlangs dus dit woord uit Psalm 119. Broeder Moerkerken had geen stof om te roemen in zichzelf. Er was alle reden om diep te buigen in verootmoediging, om Gode de eer te geven. Want: 'het was al wekelang mijn verzuchting om iets van Gods goedheid en trouw te benoemen'. In die zin kunnen we dan ook het beste terugblikken op zijn

dienstbare leven, Gode alleen de eer gevend! Want de eer van God woog op zijn hart. De liefde tot Gods Woord vulde zijn ziel. Deze ernst en eerbied kenmerkte zijn onderwijs vanaf de kansel en aan de Boezemsingel. De grote zorgvuldigheid in het omgaan met Gods geïnspireerde Woord, als het enige fundament voor de bevinding, heeft hij aan zijn studenten overgedragen.

We kenden elkaar al sinds 1966, hoewel de contacten niet altijd even intensief waren. De dertien jaren in Nieuw-Beijerland zijn voor hemzelf en voor zijn gezin een goede tijd geweest. Hij moest naar Nieuw-Beijerland met: 'Het is Sion, zeggen zij, niemand vraagt naar haar'. Daarom deed hij als 27-jarige intrede met 'Zie, Ik, ja, Ik zal naar Mijn schapen vragen'. Hij moest naar Gouda. Daar was het niet gemakkelijk. In zijn gezin en in de gemeente kwamen grote zorgen. Hij scheen iets onaantastbaars te hebben, maar hij heeft er enorm onder geleden. Hoewel hij nooit sterk van gezondheid was, zijn daar de gezondheidszorgen vermeerderd. Slechts één voorbeeld: hij leed onder de lasterlijke voorstelling van 'het stappenplan van Moerkerken' en 'de verrechtsing door de bloemboltheoloog'. Want het deed absoluut geen recht aan zijn integere intenties. Door zijn vervroegde emeritaat kreeg hij een plaats op de preekstoel van Capelle-West, dat hij heel terecht zijn 'grote liefde' noemde. In de vriendenbundel 'Gij waart mijn hulp' heb ik een hoofdstuk gewijd aan zijn leven. Mogen we daar naar verwijzen?

Zijn trouwe levensgezellin en gezin bevelen we van harte aan de grote Herder der schapen! ♦

Gebed voor komende dankdag

ds. H. Hofman, Grand Rapids

Het gebeurde eens na een dienst op de dankdag dat mij min of meer verontwaardigd werd gezegd: 'Waarom bad u vanmorgen voor een dankbaar hart op de dankdag? Ik ben dankbaar!' Het greep me aan: we hoeven dus niet te bidden om een dankbaar hart, want we zijn al dankbaar.

We hopen weer dankdag te houden, hetzij hier of in Nederland. In Canada is dat altijd de tweede maandag in oktober, in de Verenigde Staten de laatste donderdag van november. Het zijn vooral in Canada drukke dagen omdat de dankdag daar direct na de zondag valt. Als het weer dankdag wordt, denk je onwillekeurig aan het achterliggende seizoen. Er is reden te over om te mediteren en terug te zien op de vele zegeningen en weldaden die we persoonlijk, ambtelijk en in zoveel andere opzichten mochten ontvangen. Echter, hoe moet je dankdag houden als tegenspoed, kruis, ziekte, rouw of verdriet je deel waren? Hoe móet het, als je geen dankbaarheid voelt? Wat kan er geworsteld worden met andere gedachten dan dankdag-gedachten! Hoe moet je als ambtsdrager dankdag houden, als je in het achterliggende seizoen in zoveel opzichten tekort bent geschoten? Hoe zou je dankdag moeten houden als je weinig of geen dankbaarheid ervaart, zelfs als er zoveel reden is om dankbaar te zijn?

Kerkelijk leven

Misschien herken je deze worsteling wel. Wat is er misschien veel gebeden in de tijd die achter ons ligt, niet alleen om een dankbaar hart, maar om zoveel andere dingen! Zo dachten we aan deze zijde van de oceaan na over het wel en wee van alles wat er in Noord-Amerika

gaande is rond de komende dankdag. De Synode ligt inmiddels weer achter ons. De kerkelijke molens draaien ongehinderd door. Het gaat ook allemaal wel door, en het gaat nog snel ook, maar weten we nog waar het kerk- en gemeente-zijn ten diepste over gaat? Er zijn activiteiten, commissies en vergaderingen genoeg en te over zelfs, maar waar was de wandel in de hemelen waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten, zoals Paulus daarvan spreekt in Filippenzen 3:20? Werden er in het achterliggende seizoen parels gehecht aan Immanuëls middelaarskroon? Onze gedachten scheren langs de gemeenten die we mogen dienen. Er zijn gemeenten die reeds jaren een eigen predikant mogen hebben, terwijl andere al jaren aaneen vacant blijven. We denken aan de afbraak en het verval van kerk en staat, aan het afnemend Godsbesef, aan de verwatering van wat voorheen onbetwist en standvastig leek. Het doet me denken aan het ontroerende gedicht van Herman Witsius:

*Is er nog, o groot Ontfermer,
is er voor een nare kermer,
voor een schreier nog gehoor?
is er nog een open oor?*

*Is er Heer', nog enig hopen?
staat de deur Uws goedheids open
voor een zondaar, die de meest'
licht* van allen is geweest?*

* wellicht

Hoe moet het dankdag worden als je meer vragen hebt dan antwoorden, meer raadsels dan oplossingen? Het antwoord op al zulke vragen mag er zijn! Er is namelijk een Voor-bidder en een Voor-danker bij de Vader. Hij heeft gebeden. Jezus bidt en Hij dankt. Een afschrift daarvan heeft Hij nagelaten in Johannes 17. Lezer, van dat gebed mag de Kerk leven en aan die dank mag de Kerk zich bij tijd en wijle optrekken.

Hoe zullen we dankdag houden als we geen dankbaarheid voelen?

Met alle eerbied gesproken: dan hoeft de Kerk niet meer te bidden omdat het móet, en evenmin te danken omdat het kán. Maar dan gaat het vanzelf in en door Hem, Die het altijd goed doet, en nooit aflat om het te doen! Dichte Groenewegen het niet: 'Ja, mijn ziel, gij moogt wel beven, was er Koning Jezus niet?'

Tekort en schuld

Wat een bevrijding, als door het geloof even gezien mag worden: er is er Eén Die bidt, en Eén Die dankt. Er zijn genoeg mensen die bidden en danken kunnen, en genoeg die het niet kunnen. Je leest weleens van oudvaders die het lang konden volhouden: uren achtereen. Wat kun je dan in vergelijking met anderen je tekort en schuld ervaren. Maar voor zover het gebed en de dankzegging van Christus mij is toegerekend, heb ik echt gebeden en echt gedankt. Zoek achter die toerekening door het geloof te mogen schuilen. Dan zult u een gezegende dankdag hebben. ♦

Een gerijpte korenschoof

J. van 't Hul, Lieren

'Let op de vrome en zie naar de oprechte, want het einde van die man zal vrede zijn', zingt David. Hun einde was vrede; het was nog maar het begin. Maar hoe waren hun kinderjaren? Een serie over de jeugdijaren van zes Schotse predikanten. Vandaag deel 6: Thomas Halyburton.

Een kleine honderd kilometer ten noorden van Edinburgh ligt Dupplin. Het is niet eens een dorp, nauwelijks een buurtschap. Te midden van de stille vallei van het riviertje de Earn ligt daar een handvol huizen op een kluitje, met als middelpunt een groot landgoed. Zelfs noemen ze het daar een kasteel: 'Dupplin Castle'. Daar ergens in Dupplin werd op 25 december 1674 Thomas Halyburton geboren, de latere professor in de godgeleerdheid aan de universiteit van St. Andrews. Hij was de jongste in een gezin van elf kinderen. Zijn vader was predikant van de parochie van Dupplin en het naburige Aberdalgie. Van de elf kinderen werden er negen op jonge leeftijd door de dood weggenomen. Maar er was honing aan de roede, want van sommige kinderen was bekend dat ze een goede ruil hadden mogen doen. Thomas mocht blijven leven, maar werd niet oud, 38 jaar. Op zijn sterfbed zei hij: 'Ik ben als een korenschoof die ten volle rijp is om ingezameld te worden in de schuur'.

Verdorven natuur

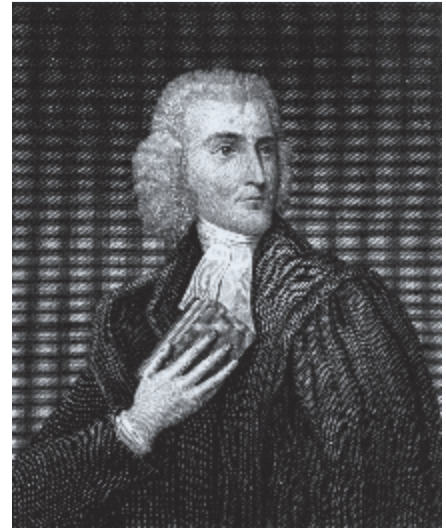
In zijn jonge jaren begon Halyburton zijn persoonlijke herinneringen op te schrijven. Het resulteerde in het boek "Memoirs of the Rev. Thomas Halyburton". Daarin beschreef hij dat hij niet als een rijpe korenschoof geboren werd, maar als een vijand van God

en Goddelijke zaken: 'Ik ben schuldig in de wereld gekomen'. Hij had bij zijn geboorte twee dingen meegebracht: een verdorven natuur en een boos hart.

Over zijn kinderjaren schreef Halyburton zelf: 'Uiterlijk had ik een veelbelovende levenswandel, terwijl ik innerlijk een afkeer had van godsdienstige plichten'. In het leven van zijn ouders zag hij het geluk van het volk van God. Hij werd aangespoord in de wegen des Heeren te wandelen. Toch moest hij schrijven: 'Ik heb mij in die tijd gewenteld in de zonden'. In de Nederlandstalige biografie over Thomas Halyburton, "Een gerijpte korenschoof" (Houten, 1997) schreven J. Bout en N.J. Spaan over de jonge Thomas dat hij al vroeg te kampen had met een zwakke gezondheid: 'De Heere houdt met Thomas Halyburton in geestelijk opzicht een zeer moeilijke weg. Bovendien wordt hij in zijn jonge jaren steeds bedreigd door de hevige vervolging in Schotland. Het zijn de middelen waardoor God hem brengt tot jarenlange krachtige overtuigingen'.

Naar Rotterdam

Toen Halyburton tien jaar was, kwam hij naar Nederland. Hij ging klassieke talen studeren aan de Erasmiaanse school te Rotterdam, de latere Illustere school. De opleiding was gehuisvest in het cellebredersklooster aan

▶ Thomas Halyburton (1674-1712)

de Wijde Broedersteeg. Daar liet hij zich kennen als een goed 'classical' leerling.

In zijn "Memoires" schreef hij dat hij in die tijd dacht wel te kunnen rusten op deugden en plichten, op zijn geboden en kerkgang. Totdat hij erachter kwam dat hij met al zijn godsdienstige verrichtingen meer zichzelf zocht dan de eer van God. 'Het waren kooppenningen die voortkwamen uit de wortel van die verfoeilijke afgod zelfbedoeling'.

Toen Thomas meende 'aan de oevers van de uiterste wanhoop' te zijn gekomen, trad de Heere tussenbeide. 'De Heere bracht mij van de Sinai met zijn verschrikkelijke donderslagen tot de berg Sion, tot de Middelaar van het Nieuwe Testament. Hij openbaarde mij Christus in al Zijn heerlijkheid'. Iets later schreef hij: 'Het geschiedde door een ontdekking van Hem zoals Hij geopenbaard wordt in het Woord. Hij sprak tot mij: 'Het verderf is uit u, maar in Mij is uw hulp'. En zie, deze tijd was voor mij de tijd der minne'. In het Woord vond de jonge Halyburton de Christus der Schriften: 'De klare en eenvoudige prediking van het Evangelie en de kracht van het bloed van de Middelaar is het beste en krachtigste middel om allerlei soorten van zondaren tot de Heere weder te brengen. Want het behaagt God door de dwaasheid der prediking verloren zondaren te zaligen'. Thomas Halyburton ligt begraven op het kerkhof van St. Andrews, naast Samuel Rutherford. ♦

▶ slot

Vragen op de levensweg

John Newton

uitg. De Banier; 99 blz., € 13,95.

Wat kunnen er veel vragen in het leven zijn: Waarom gebeurt dit allemaal? Waarom overkomt mij dit? Waarom kan het niet anders? Enzovoort. John Newton (1725-1807), de bekeerde slavenhandelaar, begreep ook niet alles in zijn leven en had ook van die vragen. Ze komen aan de orde in de vele brieven die hij schreef aan vrienden en bekenden. In die brieven wilde Newton de bedroefden troosten, zorgelozen opwekken tot een heilzamer leven en twijfelaars de weg tot behoud wijzen, of ook wel, als dat beter was: berispen, vermanen en waarschuwen.

In het boekje "Vragen op de levensweg" zijn uit de brieven van Newton 25 vragen geselecteerd. Op pastorale wijze gaat Newton in op vragen als: Kun je er zeker van zijn dat je een kind van God bent? Hoe komt het als er geen opwas in de genade is? Waarom moet ik veel teleurstellingen verdragen? Newton zoekt de

antwoorden slechts zelden in kwaliteiten of vermogens van de mens, wel wetende dat dat toch op niets uitloopt. Hij zegt ronduit dat een zondaar niets is, niets heeft en niets kan doen, behalve zondigen. En dus zoekt Newton het liever hogerop: 'En zo word je geleidelijk voorbereid om meer van jezelf af te zien, en al je vermogen te putten uit Jezus, de enige Bron van genade'.

En: 'Je leert meer op je hoede te zijn en minder op je eigen krachten te vertrouwen. Je leert lager over jezelf te denken en hoger van Hem (blz. 16).

Newton kende ook jongeren die nog niet de goede levensgezel hadden gevonden. Wat nu? Misschien zouden zij, schrijft Newton, wel dankbaar moeten zijn dat ze in elk geval niet de verkeerde hadden uitgekozen. En vervolgens zegt hij praktisch: 'Maar ervan uitgaande dat het goed voor je is om te trouwen, aarzel ik niet om te zeggen: Ubi, ubi est, din celari non protest' (dit betekent: Waar zij ook is, zij kan niet lang verborgen blijven). De Heere zal het laten zien door Zijn voorzienigheid, Hij zal ervoor zorgen dat je haar ontmoet, dan zal Hij zeggen: Deze is het'.

Dit is een leerzaam boek.

J. van 't Hul, Lieren

Aan het front!

De geestelijke strijd in de 21e eeuw

Gerrold Verhoeks e.a.

uitg. De Banier in samenwerking met De Vluchtheuvel; 155 blz., € 12,95

Geestelijke strijd is dichtbij. Sterker nog: we zitten er middenin. In dit boek wordt uitgelegd wat deze strijd inhoudt. Ook wordt duidelijk gemaakt wat de fronten zijn. Het boek wil een aanmoediging zijn om alert te zijn en de goede strijd van het geloof te strijden.

Een front is de grens met een vijandig gebied. Het Koninkrijk van Christus heeft zulke fronten. Direct aan het begin van het boek wordt dit geestelijke perspectief gekozen. In het inleidende hoofdstuk maakt de auteur Gerrold Verhoeks duidelijk dat het niet gaat om een sociologische beschouwing. Het gaat om de persoonlijke spits: ben ik deserteur of frontsoldaat? Helaas heeft satan een bondgenoot in ons hart. Van geestelijke strijd is alleen sprake

als we van koning zijn verwisseld. Maar dan blijft strijd ook niet uit. Het is een strijd op leven en dood. Daarbij noemt hij concreet het belang van de eer van God, de verspreiding van het Evangelie en de uitbreiding van Gods Koninkrijk.

Daarna volgt een verkenning van de fronten. Ds. W. Visscher gaat in op 'De Bijbel en de ethiek'. Erik-Jan Verbruggen laat de geestelijke strijd zien rondom huwelijk en gezin. In een apart hoofdstuk gaat hij in op seksualiteit. Ds. M. van Reenen beschrijft het actuele godsdienstige klimaat. Steef de Bruijn verkent de invloed van sociale media en kunstmatige intelligentie. Over materialisme en genotscultuur schrijft Johan Polder. Patrick Overeem behandelt individualisme.

Ik vond het goed om te zien dat de auteurs hun thema steeds voorzien van praktische aandachtspunten. Zodoende is dit een nuttig boek. Doet u mee in de samenleving? Dan is dit een belangrijk boek voor u. Ook studerende en opvoeders zullen er vast hun winst mee willen doen.

ds. G.W.S. Mulder, Ridderkerk

Kerknieuws

BEROEPEN

BEROEPEN

te Den Haag-Scheveningen,
ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord;
te Haamstede,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk;
te Nobleford (Alberta, Canada),
ds. J.J. Witvoet te Rock Valley
(Iowa, VS).

BEDANKT

voor Gouda,
ds. P.J. de Raaf te Boskoop;
voor Grand Rapids-Covell Avenue
(Michigan, VS),
ds. P.D. den Haan te Rijssen-West;
voor Kapelle-Biezeling en
Rotterdam-Alexanderpolder,
ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord;
voor Nieuwdorp,
ds. H.J. Agteresch te Werkendam;
voor Zeist,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk.

PASTORIEZORGEN

In de pastorie van Barendrecht zijn grote zorgen. De echtgenote van onze broeder ds. M. Joosse ontving een ernstige boodschap. Er is bij mevrouw M. Joosse eierstokkanker vastgesteld met uitzaaiingen op verschillende plaatsen.

Het is onze hartelijke wens en bede dat de Heere haar, samen met onze geliefde broeder en het gezin, wil sterken en ondersteunen naar lichaam en ziel.

Namens de redactie van
De Saambinder, ds. B. Labee

ruim achtenhalf jaar kwam een einde. God alleen de eer!

Bevestiging

In de bevestigingsdienst in de Grote Kerk van Apeldoorn ging ds. A. Schot voor. Hij bediende het Woord vanuit 2 Korinthe 1:4: 'Die ons vertroost in al onze verdrukking, opdat wij zouden kunnen vertroosten degenen die in allerlei verdrukking zijn, door de vertroosting met welke wij zelve van God vertroost worden'. Het thema was: 'Door God vertroost om te vertroosten'. De drie gedachten waren: de Vertrouster ('Die ons vertroost', dit wijst terug op vers 3), de vertroosting ('Die ons vertroost in al onze verdrukking), en het vertroosten ('opdat wij zouden kunnen vertroosten degenen die in allerlei verdrukking zijn, door de vertroosting met welke wij zelve van Gods vertroost worden').

De bevestiger las het formulier om de dienaars des Woords te bevestigen. Op de gestelde vragen antwoordde kandidaat Janse met: 'Ja ik, van ganser harte'. Ds. Schot sprak als bevestiger de zegen uit, terwijl de open Bijbel van onze gemeente door de handopleggers boven het hoofd van ds. Janse gehouden werd. Aan de handoplegging namen verder deel: ds. P.D. den Haan, als consulent, ds. G. van Manen, als eigen predikant, ds. G. Clements en ds. B. Labee namens de Theologische School en ouderling J.A. Kluin, namens de gemeente. Kort

sprak ds. Schot de nieuwe herder en leraar toe met enkele gevoelige woorden.

Intrede

In de intrededienst bediende ds. Janse het Woord vanuit Johannes 10:16: 'Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn; deze moet ik ook toebrengen; en zij zullen Mijn stem horen, en het zal worden één kudde en één Herder'. Het thema luidde: 'Christus' werk als goede Herder'. De drie gedachten waren: Hij bezit Zijn schapen ('Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn'), Hij brengt Zijn schapen toe ('deze moet ik ook toebrengen; en zij zullen Mijn stem horen'), en Hij verenigt Zijn schapen ('en het zal worden één kudde en één Herder').

In zijn dankwoord richtte ds. Janse zich tot verschillende personen en instanties. Daarna werd hij toegesproken door de consulent van Terwolde-De Vecht, ds. P.D. den Haan namens de classis Rijssen en de Particuliere Synode Oost, door ds. G. van Manen namens het curatorium, door student J. Kroon namens de studenten van de Theologische School en door ouderling J.A. Kluin namens de kerkenraad en de gemeente. Hij verzocht om ds. Janse Psalm 122 vers 3 staande toe te zingen. Aan het einde van de dienst legde ds. Janse voor de eerste keer de zegen op de gemeente.

A.H. Keurhorst, scriba

VERSLAG BEVESTIGING EN INTREDE KAND. J. JANSE IN TERWOLDE-DE VECHT

Het was op woensdag 4 september een bijzondere dag in het leven van kandidaat Janse, familie Janse, voor de gemeente van Terwolde-De Vecht, de Theologische School en voor ons hele kerkverband. In grote verwondering over de daden van de Heere mocht kandidaat Janse aan de gemeente van Terwolde-de Vecht verbonden worden als eigen herder en leraar. Aan een vacante periode van

Hoe velen zijn er die mogelijk zeven talen spreken, maar die niet met God kunnen spreken.

- G. WISSE -

Berichten

MATERIAAL VOOR DANKDAG

In onze gezinnen en op onze scholen is er behoefte aan bezinnende materialen die gebruikt kunnen worden rondom bid- en dankdagen. In deze behoefte wordt voorzien, ook voor de aanstaande dankdag. De materialen zijn geschikt voor het kerkelijke jeugdwerk, de zondagsschool, onze gezinnen of voor afstemming tussen school en kerk. Het thema dit jaar is: 'Het is alles van U, wij geven het U terug' (n.a.v. 1 Kron. 29:9-20). Het materiaal is te vinden op de website van Andrea van Hartingsveldt-Moree: www.bijbelsopvoeden.nl. Klik op het thema 'danken en dankdag'.

Werkgroep Onderwijs

THEMA-AVOND OVER SCHRIFTGEZAG

De Stichting Gereformeerd Erfgoed

belegt op vrijdag 8 november (19.30 uur) een thema-avond over 'Schriftgezag'. De sprekers zijn: ds. A. Schot, ds. J.M.D. de Heer en ds. W. van Vlastuin. Locatie: Cunerakerk te Rhenen.

HUWELIJKSCURSUS DE VLUCHTHEUVEL

Stichting De Vluchtheuvel start op 1 november in Hoevelaken de 'Houd me vast-cursus'. In vier avonden werken echtparen onder begeleiding van professionele hulpverleners aan een hechtere band in hun huwelijk. Meer informatie: www.relaties.stichtingdevluchtheuvel.nl of mail naar huwelijk@stichtingdevluchtheuvel.nl

VERKOPING

Oudemirdum - Vrouwenvereniging Niet in eigen kracht te Oudemirdum belegt op zaterdag 19 oktober

(10.00-14.00 uur) een verkoping t.b.v. kerk, zending en evangelisatie. Locatie: Kerk Geref. Gemeente, Hunningspad 3.

ZANGAVONDEN

Amersfoort - Elimkerk, vr. 25 okt., 19.30 uur, hervormingszangavond m.m.v. gem. koor Magnalia Dei en jeugdkoor Laus Deo, met vertelling.

Werkendam - Chr. Geref. Kerk, Binnen-griend 27, zat. 26 okt., 19.00 uur, hervormingszangavond m.m.v. jeugdkoor Asaf, mannenensemble Ethan, Willem den Boer en Jan Rozendaal, orgel; leiding ouderling H.M. Lobbezoo; collecte voor Woord en Daad.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Kerkdiensten

ZONDAG 20 OKTOBER 2024

Aalburg 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Aalst** 9.30 en 14.30 uur stud. D. de Jong; **Alblasserdam** 15.30 uur ds. G. Pater; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. H. van der Heiden; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 18.00 uur ds. B. Labee; **Barendrecht** 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Benthuizen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 19.00 uur ds. P. Mulder; **Bodegraven** 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur ds. J. de Kok; **Boskoop** 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Burgh-Haamstede** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. M. Karens; **Capelle aan den IJssel-West** 9.30 uur ds. W.J. Karels en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur

ds. B.J. van Boven; **Delft** 17.00 uur ds. J.M. Evers; **Den Haag-Scheveningen** 10.00 uur (H.A.) ds. J.M. Evers en 15.00 uur ds. H. Brons; **Deventer** 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Dinteloord** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 9.30 en 15.00 uur ds. W. Harinck; **Dordrecht** 16.45 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 (H.D.) en 19.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Ede** 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 15.00 uur ds. S. Maljaars; **Elspeet** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Enkhuisen** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Enter** 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Ermelo** 9.30 uur (H.D.) ds. A.P. Baaijens en 14.30 uur ds. J. Beens; **Genemuiden** 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 14.00 uur ds. P.C. Vlot; **Gorinchem**

(locatie: Hoefslag 11, Gorinchem) 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Gouda** 9.30 uur ds. W.A. Zondag en 14.30 uur ds. J.M. Evers; **Goudswaard** 10.00 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **'s-Gravenzande** 19.00 uur ds. M. Blok; **Groningen** 10.00 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Herkingen** 14.30 uur ds. K. Boeder; **Hoedekenskerke** 16.30 uur (H.D.) ds. P.C. Vlot; **Hoofddorp** 19.00 uur ds. J.B. Huisman; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. A. Schot; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. W. Visscher; **Kampen** (locatie: Bovenkerk, Kampen) 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 15.30 uur ds. B. Labee; **Kamperland** 14.30 uur (H.D.) ds. L. van der Kuijl; **Kapelle-Biezeling** 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Katwijk aan Zee** 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 15.00 uur ds. C. van

Ruitenburg; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 10.00 uur ds. C. Harinck en 16.00 uur ds. M. Karens; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 16.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Blok; **Marknesse** 19.00 uur stud. W. de Jong; **Meeuwen** 18.00 uur stud. J. Kroon; **Melissant** 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Mijdrecht** 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 19.15 uur ds. G.W.S. Mulder; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Nieuwer Ter Aa** 19.00 uur ds. H. van der Heiden; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. A.E. Brijder; **Oostkapelle** 17.00 uur stud. K.L. Blok; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Oppendoes** 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Oude-Tonge** 10.00 en 15.00 uur stud. J. Kroon; **Oudemirdum** 9.30 en 14.30 uur stud. W. de Jong; **Poederloijen** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Puttershoek** 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 (H.D.) en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-Zuid** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 9.30 uur ds. P.C. Vlot en 14.00 uur ds. G.J. Baan; **Rotterdam-Alexanderpolder** 14.15 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Rotterdam-Centrum** 18.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenzeel** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sliedrecht** 9.30 en 17.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 9.30 en 19.00 uur

stud. H.R. Keurhorst; **Spijkenisse** 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Sprang-Capelle** 15.30 uur ds. C. Sonneveld; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 18.30 uur ds. M. Boersma; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 uur ds. J.J. Tanis; **Uddel** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Veen** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 uur ds. B. Labee en 16.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. S. Maljaars; **Werkendam** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 en 14.00 uur stud. K.L. Blok; **Westzaan** 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Wierden-Aadorp** 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Yerseke** 9.30 en 14.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; **Zeist** 15.00 uur ds. J. IJsselstein; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Zwolle** 9.30 en 15.00 uur ds. P.D. den Haan.

DINSDAG 22 OKTOBER 2024

Aalst 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Brakel** 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Dirksland** 19.30 uur (Tijdrede) ds. G.J. van Aalst; **Ede** 19.30 uur ds. J.B. Huisman; **Hilversum** 19.45 uur (voor de GBS) ds. B.J. van Boven; **Nijkerk** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Ooltgensplaat** 19.30 uur ds. M. Joosse; **Oosterend (Texel)** 19.00 uur ds. A.E. Brijder; **Spijkenisse** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

WOENSDAG 23 OKTOBER 2024

Capelle aan den IJssel-West 19.45 uur ds. W. Mouw; **De Valk-Wekerom** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Elspeet** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Goudswaard** 19.30 uur ds. J.W. Verweij; **'s-Gravenzande** 14.45 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; **Kesteren** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 19.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Leiderdorp** 13.00 uur (huw.bev.) ds. P. Mulder; **Lisse** 19.45 uur (voor de zending) ds. J. IJsselstein; **Melissant** 19.30 uur ds. M. Karens; **Nunspeet** 14.15 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; **Oppendoes** 19.30 uur ds. P. Mulder; **Poederloijen** 19.30

uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Poortvliet** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Scherpenzeel** 19.30 uur (voor de zending) ds. J.B. Zippro; **Stolwijk** 19.39 uur ds. C. Hogchem; **Waardenburg** 19.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 19.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Wolphaartsdijk** 19.30 uur ds. W.J. Karels.

DONDERDAG 24 OKTOBER 2024

Barendrecht 10.00 uur ds. M. Joosse; **Boskoop** 14.00 uur (huw.bev.) ds. P.J. de Raaf; **Genemuiden** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Hoofddorp** 19.45 uur (Tijdrede) ds. G.W.S. Mulder; **Klaaswaal** 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.J. van Aalst; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. W. Visscher; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur ds. G.J. Baan; **Nisse** 19.30 uur ds. G. Pater; **Ouddorp** 19.30 uur ds. A. Schot; **Rijssen-Zuid** 13.30 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; **Werkendam** 14.30 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk.

VRIJDAG 25 OKTOBER 2024

Aagtekerke 15.00 uur (huw.bev.) ds. A.P. Baaijens; **Aalst** 14.30 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch; **'s-Gravenzande** 15.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk; **Ridderkerk** 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.W.S. Mulder; **Terneuzen** 15.00 uur (huw.bev.) ds. A.E. Brijder.

ZATERDAG 26 OKTOBER 2024

Hardinxveld-Giessendam 14.30 uur ds. W.J. Karels.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 20 OKTOBER 2024

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30, 12.00 (Bijbeluur) en 16.00 evang. J. Krijgsman; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

*"Ik heb gedwaald als een verloren schaap;
zoek Uw knecht ..."*

Psalm 119 vers 176

*"Want zo zegt de Heere HEERE:
Zie, ik, ja, ik zal naar Mijn schapen vragen en
zal ze opzoeken."*

Ezechiël 34 vers 11

Bedroefd delen wij mee dat de Heere tot Zich heeft genomen Zijn knecht, mijn zeer geliefde man, onze lieve vader, grootvader en overgrootvader

Aart Moerkerken

in leven dienaar des Goddelijken Woords
echtgenoot van Huiberdina Jacoba Moerkerken-van der Wulp

Rotterdam, 1 februari 1947 Capelle aan den IJssel, 8 oktober 2024

Capelle aan den IJssel: H.J. Moerkerken-van der Wulp

Putten: Elise Moerkerken
*Judith en Martijn, Willem en Hermieke,
Anne-Ruth, Lennart en Susanne*

Hellevoetsluis: Dorine en Cornelis Kamerling-Moerkerken
*Petrine en Maarten
Sem, Fenna, Julian
Christine en Rik
Veralyn
Julia, David (in herinnering), Myrthe*

Gouda: Ardjan en Annemarie Moerkerken-Ritmeester
Leone, Elyn

Uddel: Jan Moerkerken

Capelle aan den IJssel: Anneke Moerkerken

Capelle aan den IJssel: Huibert en Olga Moerkerken-Groenendijk
Arne, Jelle, Ilse, Leah

Capelle aan den IJssel: Cees en Mirella Moerkerken-van der Starre
Lorraine, Dylano

Apeldoorn: Geerten en Marjolein Moerkerken-Kreft
Eva, Lieke, Micha

Doormanplein 45
2901 AG Capelle aan den IJssel

De begrafenisplechtigheid heeft op dinsdag 15 oktober plaatsgehad op begraafplaats Waalhoven te Krimpen aan den IJssel.

Onze hartelijke dank gaat uit naar allen die, op welke manier dan ook, betrokken zijn geweest bij de verzorging van mijn man, onze vader, grootvader en overgrootvader.

Het Deputaatschap ter behartiging van de belangen van De Saambinder en de redactie hebben met droefheid kennisgenomen van het overlijden van

ds. A. Moerkerken

in de leeftijd van 77 jaar.

Ds. Moerkerken heeft van 1985 tot en met 2009 met de hem geschonken gaven en met de liefde van zijn hart als hoofdredacteur een grote en gewaardeerde bijdrage mogen leveren aan de inhoud van ons kerkelijk weekblad.

We wensen in het bijzonder zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen de nabijheid en ondersteuning van de Heere toe.

Namens het deputaatschap,
Ds. H.A. van Zetten, voorzitter
A.G. Bregman, secretaris

Namens de redactie,
Ds. B. Labee, hoofdredacteur

*"Gedenkt uw voorgangers, die u het
Woord Gods gesproken hebben; en
volgt hun geloof na, aanschouwende
de uitkomst van hun wandel".*

Hebreeën 13: 7

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Gouda geeft met diepe droefheid en ontroering kennis van het overlijden van zijn geliefde oud-herder en leraar

ds. A. Moerkerken

in de leeftijd van 77 jaar.

Van 1987 tot 1996 heeft hij onze gemeente in alle liefde en getrouwheid met de hem geschonken gaven mogen dienen.

De Heere ondersteune zijn vrouw en de achtergebleven kinderen, klein- en achterkleinkinderen in dit verlies en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad:
M.J.W. Hoek, preses
A.J. Kersten, scriba

Gouda, 8 oktober 2024

Gedenkt uw voorgangers, die u het Woord Gods gesproken hebben; en volgt hun geloof na, aanschouwende de uitkomst van hun wandel.

Hebreeën 13:7

Het curatorium en de docenten van de Theologische School van de Gereformeerde Gemeenten te Rotterdam hebben met ontroering kennisgenomen van het overlijden van zijn oud-rector

ds. A. Moerkerken

Vanaf 1981 tot 2017 was hij aan onze school verbonden; eerst als docent en vanaf 1996 ook als rector. Met de van God ontvangen gaven heeft hij velen mogen opleiden tot dienaren van het Goddelijke Woord. Uit de wijze waarop hij doceerde, bleek zijn grote eerbied en liefde voor het Woord van God en zijn hartelijke verbondenheid aan de leer van onze vaders. Dat begeerde hij op zijn studenten over te dragen. Aan hem is vervuld geworden: De HEERE zal genade en ere geven.

De Heere vertrooste en ondersteunde zijn vrouw, kinderen en klein- en achterkleinkinderen in dit grote verlies.

Namens het curatorium,
Ds. A. Schreuder, voorzitter
Ds. G. van Manen, secretaris

Namens de (oud-)docenten,
Ds. G. Clements, rector

M. Bal, bibliothecaris

Zie, Ik, ja, Ik zal naar Mijn schapen vragen en zal ze opzoeken.

Ezechiël 34 vers 11b

Met droefheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze geliefde oud-herder en leraar

ds. A. Moerkerken

Met bovenstaande tekst mocht ds. Moerkerken op 11 september 1974 zijn ambtswerk beginnen. Getrouwd heeft hij zijn arbeid onder ons verricht.

Tijdens een preek over Johannes 4 vers 37: "Een ander is het die zaait, en een ander die maait" wees de Heere een ander arbeidsveld aan, waarna hij, op 10 juni 1987, afscheid nam van onze gemeente.

De HEERE ondersteunde en trooste mevrouw Moerkerken met haar gezin en verdere familie.

Hij heilige deze roepstem aan ons aller hart.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Nieuw-Beijerland, namens deze,
Ds. H.A. van Zetten, preses
G. de Boer, scriba

Nieuw-Beijerland, 8 oktober 2024

*'k Heb and'ren al de rechten van Uw mond
Met lust verteld, hen vlijtig onderwezen;
Uit al den schat van 't grote wereldrond
Is nooit de vreugd in mijn gemoed gerezen,
Die 'k steeds in Uw getuigenissen vond,
Door mij betracht, en and'ren aangeprezen.*

Psalms 119:7 berijmd

In Christus ontslapen.

Met droefheid delen we u mee het overlijden van onze zeer geliefde leraar

ds. A. Moerkerken

in de leeftijd van 77 jaar.

Van 1996 tot begin 2019 heeft hij met de volle liefde van zijn hart in alle getrouwheid Gods Woord en de sacramenten in onze gemeente mogen bedienen. De eeuwigheid zal de vrucht daarvan openbaren.

We mogen geloven dat voor hem in vervulling is gegaan: 'En geen inwoner zal zeggen: Ik ben ziek; want het volk dat daarin woont, zal vergeving van ongerechtigheid hebben.' Jesaja 33:24.

Hoewel hij geen pastoraal werk kon verrichten leefde hij intens mee met de gemeente die hij liefhad, en de liefde was wederzijds.

De Heere sterke en ondersteunde zijn vrouw, kinderen en (achter)kleinkinderen in dit zware verlies en Hij stelle zijn sterven tot zegen.

Namens de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente Capelle aan den IJssel-West,
H.T. Groenendijk, preses
B. Agteresch, scriba

Capelle aan den IJssel, 8 oktober 2024

PSALMZANGAVOND

D.V. zaterdag 19 oktober 2024

Grote of Stephanuskerk - Hasselt

Orgel: Huig van der Knijff

m.m.v. bovenstengroep IJsselmuiden

Aanvang 19.30 uur | Toegang vrij!

Collecte t.b.v. Hulp Irak -

Bijzondere Noden

PSALMZANGAVOND MET BOVENSTEM

D.V. ZATERDAG 26 OKTOBER

WESTERKERK RIJSSEN

M.m.v. Bovenstengroep Rijsen en

Bovenstengroep Jeduthun Nunspeet

Toegang vrij! - Organist: Pieter Heykoop

19.00 - 20.30 uur

Vorkom teleurstelling en teken in op
'Van wie was de preek?' N. Verdouw:
www.ramshoorn.nl

Als achterom kijken pijn doet
en vooruit kijken zorgen geeft...
Christelijke hulpverlening bij:

- Somberheid
- Verdriet
- Vragen en twijfels
- Opvoeding
- Zorgen in de relatie

Je hoeft het niet alleen te doen!

www.coachpraktijk-EigenWijs.nl
06-15604697
Westmaas ~ Elspeet

Reformatische Psychologenpraktijk
Nederland biedt identiteit bewuste
behandeling en begeleiding aan volwassenen,
jongeren en kinderen met psychosociale en
psychologische vragen en problemen.

Tevens voor mediation en zakelijke advisering.

Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
0344 - 667042 of info@rpnederland.nl

www.rpnederland.nl

ELSPEET - GGin, Oude Hof 12
Noteer alvast: Herfstvakantie
Zaterdag 26 oktober 2024
Psalmzangavond met bovenstem
Aanvang: 19.00 uur - Spreker: ds. A.J. van
Wingerden - Organist: Arthur de Jong
Collecte: GBS Bijbelverspreiding
Opname voor Familystream
Van harte welkom!

Begrafenisonderneming
Treur

tel. 030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl

begrafenisondernemingtreur.nl

**WIL JIJ OOK BREKEN
MET JE VERSLAVING?**

Addisa
safety for addicts

Wacht niet langer!

Er is hulp voor jou en jouw naaste(n).
Met oog en hart voor identiteit.

085 - 06 01 964
www.addisa.nl

De Vluchtheuvel
Christelijke psychosociale hulpverlening

**Betrokken
en vertrouwd!**

Hulp bij levens- en gezinsvragen,
vanuit een christelijke identiteit.

hulpverlening | relatie & gezin
toerusting | mediation & coaching
schoolmaatschappelijk werk

www.stichtingdevluchtheuvel.nl • 0113 - 213 098

**Kom
over
en
help**

**De winter voor
Gabriela (12)
is koud en eenzaam**

Voor € 20,- per maand verlicht u de
eenzaamheid en zorgt u ervoor dat een
kind dagelijks een warme maaltijd en
onderwijs krijgt.

**Het dagopvangcentrum is een
lichtpunt in deze koude en
donkere tijd.**

Vergeet haar niet!
Doneer via de QR-code
of maak uw gift over op
IBAN NL42 RABO 0161004555.

**Help
mee!**

winter
campagne
2024/2025

komoverenhelp.nl/wintercampagne

Uitnodiging

Alle kinderloze echtparen en alle andere belangstellenden nodigen wij uit voor onze open bijeenkomst
D.V. zaterdag 16 november 2024
 in de Oude School, Dorp 15 te Waarder.
 Inloop 13.30 uur, opening 14.00 uur.

Ds. H. Brons en mevr. S.H. Brons - Van der Wekken verzorgen een lezing en beantwoorden vragen.

Hartelijk welkom, uw komst wordt gewaardeerd!

Wilt u meer informatie:
 kijk op www.revoke.nl, mail naar algemeen@revoke.nl of bel 0318 - 45 65 87.

Openheid
In gesprek over kinderloosheid

Revoke wil echtparen met een onvervulde kinderwens ondersteunen door Contact, Voorlichting en Bezinning.

Huize Rehoboth

In Huize Rehoboth te Kootwijkerbroek is een **appartement beschikbaar voor verhuur**. Het betreft appartement nr. 15. Dit is een 2 kamer appartement op de 2e verdieping. De woning is voorzien van een ruime badkamer en er is een berging op de begane grond. Het bestuur verwacht van de nieuwe huurder dat die lid is van de Gereformeerde Gemeenten en dat de bereidheid er is om lid te worden van de Gereformeerde Gemeente van Kootwijkerbroek. Als u interesse hebt in het huren van dit appartement of als u meer informatie over Huize Rehoboth wilt, ga dan naar **www.huizerehoboth.nl**. Voor vragen of voor het maken van een afspraak om het appartement te bezichtigen kunt u contact opnemen met de heer H. van Ee, tel. 06-20404242 of via het e-mailadres: hvanee@huizerehoboth.nl

Stel zoekt **woonruimte in of nabij Barneveld Centrum**. Uiterlijk 31 oktober 2024. huisjegezocht23@gmail.com

Wie Israël bemint zal het wèl gaan

Het jaar 2024 zorgt opnieuw voor een inktzwarte bladzijde in de geschiedenis van Israël. De barbaarse aanval op 7 oktober vorige jaar – waarbij 1200 slachtoffers vielen, heeft geleid tot een uitputtende en uitzichtloze strijd tussen het Israëliëse leger en de terroristische organisatie Hamas. Met de regelmaat van de klok worden we geconfronteerd met de meest gruwelijke beelden en berichten.

Niet alleen in het Midden-Oosten heeft de Gaza-oorlog de spanningen hoog doen oplopen. Ook in de rest van de wereld zijn de gevolgen merkbaar. Diverse Europese landen melden dat het aantal antisemitische incidenten onrustbarend is toegenomen. Dat geldt ook voor ons eigen land. Tijdens massale demonstraties wordt opgeroepen om de joodse staat van de kaart te vegen. Dat is immers de intentie van de luid gescandeerde leus 'Palestine free from the river to the sea!' Beschamend dat ook kerken er het zwijgen toe doen. Vlak na 7 oktober klonken er nog enkele verklaringen van solidariteit met Israël. Maar daarna? Wat is er te merken van de 'onopgeefbare verbondenheid' met het joodse volk?

De Stichting Vrienden van het Cheider wil ook onder de huidige omstandigheden achter de zonen en dochters van Abraham blijven staan en de joodse school in Amsterdam blijven steunen. Waarom? Niet uit politieke overwegingen, maar in gehoorzaamheid aan de Bijbel, die ons leert dat de Joden 'beminden omwille van de vaders' zijn (Romeinen 11:28). Dat schept verplichtingen voor christenen wereldwijd, ook in Nederland waar de joodse kinderen van het Cheider de negatieve gevolgen van de Gaza-oorlog dagelijks ervaren.

Juist nu heeft de joodse gemeenschap onze steun meer dan ooit nodig. Daar komt bij dat de joodse school in september vijftig jaar bestaat. Een jubileumgift is op z'n plaats. We roepen u op om met gebed en financiële ondersteuning uw bijdrage te geven. Zoals al vaker gezegd: Wie Israël bemint zal het wèl gaan. Wie het joodse volk afschrijft, zaagt de tak door waar hijzelf op zit.

Dr. M. van Campen, voorzitter

Help ons helpen! Maak uw gift over op
 NL 22 INGB 0000419925 t.n.v 'Vrienden van het Cheider' te Gouda

Molenstraat 5 3927 AB Renswoude info@vriendenvanhetcheider.nl www.vriendenvanhetcheider.nl
 Tel. 0318 - 51 94 04

VACATURE ONDERWIJS EN ZORG

Heb je een warm hart voor kwetsbare jongeren en geniet je van het samen vormgeven van zorg en onderwijs? Dan zoeken we jou!

HBO Docent en/of Jeugdzorgwerker
 inzetbaarheid in overleg voor ca. 24 uur per week

Voor meer informatie www.dewoerdzorg.nl
 De Woerd Zorg | Oude Broekdijk 5 | 4041 AR Kesteren

groei

door eerlijke communicatie

- interim management
- persoonlijke coaching
- bemiddeling & advies
- organisatiecoaching
- onderwijsontwikkeling

Sjaak van Wijngaarden MOC

We gaan gefundeerde kritiek niet uit de weg en vermijden scherpe vragen niet. En met die aanpak hebben wij al velen kunnen helpen.

J&S is er ook voor jongerenhulp, (kerkelijke) vertrouwenszaken en gezinsproblematiek

J&S
 coaching en consultancy

zeer ervaren en erkende, universitair geschoolde professionals

tel. (085) 040 65 62 jscoachingconsultancy.nl

Te huur: woning aan de Renswoudse-straatweg 11 in Lunteren, korte afstand van het centrum van Barneveld.

De woning beschikt over een slaap- en badkamer op de b.g. en is instapklaar.

Beschikbaar per 01/01/25. Huurprijs

€ 1.250,- per mnd. excl. g/w/e.

Voor meer info bel of mail:

06-31928983 / laurens@westeneng.nl

HOEKMAN
Kantoor & Project

Levering
in heel
Nederland

Hoekman is uw leverancier van **tafels en stoelen** voor **kerk, vergaderzaal** of **consistorie**.

Maak een **vrijblijvende afspraak** bij u op locatie.

U kunt dan kennismaken met onze **kwaliteit en jarenlange ervaring**.

Noordzandstraat 34 | 4401 CG Yerseke
T 0113 572907 | www.piethoekman.nl

Ben jij klaar om impact te maken in de zorgsector?

Dan is De Schutse op zoek naar jou!

Wij zoeken een gedreven:

- **HR-manager**
- **Recruiter & Marketingspecialist**

Voor vragen of meer informatie kun je contact opnemen met Kommer den Uil via kduil@deschutse.nu of 0488-48 33 22.

De Schutse

Zorg wat er écht toe doet

Lees de uitgebreide vacaturetekst op werkenbijdeschutse.nl of scan de qr code.

EVANGELIST VOOR EMMEN

WIE ZOEKT DE DRENTENAREN OP EN DEELT DE BIJBEL, DE BOODSCHAP VAN GOD, MET HEN?

DRENTHÉ; ooit het land van de hunebedden en de veenkolonies. De evolutietheorie is haast tastbaar aanwezig. De bruisende stad Emmen heeft zo'n 110.000 inwoners. Jaarlijks bezoeken twee miljoen toeristen de streek.

Meer informatie/solliciteren?
Scan de QR code of kijk op www.evgg.nl/vacatures

EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Kom kijken in serviceflat Oorden Staete!

Wij willen iedereen van harte uitnodigen voor een open middag in ons appartementencomplex Oorden Staete in Rotterdam. Tijdens deze middag kunt u een van onze appartementen bezichtigen en de sfeer van ons complex ervaren.

Presentatie 15.30 uur
Wij zullen u meer informatie verstrekken over het wonen in Oorden Staete

 D.V. donderdag 24 oktober
 14.30 t/m 17.00 uur

Aanmelden hiervoor is niet nodig

Wij zien er naar uit om u te ontmoeten!

Vit. D (Vegan D met D₃ en D₂) van **Neolife**: voor een goede gemoedstoestand - verhoogt de weerstand - ondersteunt het behoud van botten en spierfuncties
Okt.-aanb. | Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

Even een paar dagen er tussenuit?
Geniet van rust, ruimte en natuur op de Veluwe in onze nieuwe, luxe en comfortabele 4-pers. **B&B Mijllerzicht te Lunteren**. Meer informatie op www.mijllerzicht.nl of bel 06-22691950.

VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR
AAN HUIS

☎ 06 - 36 29 43 14
🌐 wiltraamdecoratie.nl

Bureau Mark.

Luisteren, met oog voor elkaar.

Psychosociaal therapeut
mark@bureau-mark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
bureau-mark.nl

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

VACATURES

BURG Machinery levert automatisering & optimalisatie voor het sorteren, verpakken en logistiek in de AGF Branche.

Heb je interesse?
Voor meer informatie over deze vacatures ben je hartelijk welkom voor een bedrijfsbezoek. Bel ons op 0113 - 50 13 73 en/of vul je gegevens in op de website en je wordt teruggebeld.

Wij zijn **Erkend Leerbedrijf** voor studenten, stagiairs en schoolverlaters.

- **Constructie bankwerker-lasser**
STAAL EN RVS
- **Operator lasersnijder/kantbank**
- **Monteur mechatronica** BINNEN-/BUITENDIENST
- **Mechanical engineer**

Weihoek 11, 4416 PX Kruijningen | 0113 - 50 13 73 | info@burgmachinery.com

Meer informatie op www.burgmachinery.com/vacatures

URGENT: Mede als gevolg van gewijzigde belastingwetgeving moeten we afscheid nemen van onze ZZP-ers. Hiervoor zijn we op zoek naar **begeleiders in de regio Kesteren/Opheusden/Achterberg/Oud-Vossemeer**. Werktijden en omvang dienstverband in overleg te bepalen. Neem contact op met onze recruiter Mirjam Hardeman (06 39 36 75 89). Voor meer info kijk op www.werkenbijdeschutse.nl of scan de QR-code:

Kinderopvang 't Schansje is een landelijke, kleinschalige, christelijke kinderopvang in Zaltbommel. Wij zijn per 1 oktober 2024 of z.s.m. daarna, op zoek naar een **pedagogisch coach/ beleidsmedewerker (HBO denk- en werk niveau) voor 20 uur per week**, voor zowel het kinderdagverblijf als de buitenschoolse opvang.

Je bent enthousiast, flexibel, ervaren en vindt het leuk om bij te springen op de groep als dit nodig is.

Interesse? Stuur een brief met CV naar ons e-mailadres: info@tschansje.nl t.a.v. de heer A. van der Schans.

Heb je nog vragen, dan kun je bellen naar: 06 - 13 85 26 38. Ook ben je van harte welkom om vrijblijvend kennis te komen maken en geven we je graag een rondleiding.

begrafenisverzorging Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09

✉ info@tdenh.nl

🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

<p>Heb jij genoeg van onrust, stress, spanning, gejaagdheid, angst, paniek, somberheid enzovoorts?</p> <p>&</p> <p>Ben jij op zoek naar ontspanning, rust in je hoofd en weer lekker in je vel zitten?</p>	<p>..laten we de oorzaak aanpakken in plaats van de symptomen!</p> <p><i>Alleen in de Buijs</i> www.ab-coaching.net 0625081102</p>
---	---

MARIA HOEVE

Nieuw in de Alblasserwaard!

VERGADEREN | OVERNACHTEN | GENIETEN

0183 - 741 030

WWW.MARIAHOEVE-HOORNAAR.NL

harkesbegrafenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Genieten van Hollandse gastvrijheid in een Duitse sfeer

Ons hotel beschikt over hotelkamers voor 2 personen tot volledige ingerichte appartementen tot 7 personen. Kom naar het mooiste plekje in het Sauerland.

Tel.: +49 297 5228

Heeft u iets te vieren? Informeer naar de mogelijkheden

www.landhausforra.com

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul,
ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkeplein 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T. 001 269 720 3533
E. saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

20

Wandelen met God

In de zomervakantie heb je vast wel een mooie wandeling gemaakt. Langs de zee of in de bergen, door een stad of in het bos. Je rende misschien weleens vooruit. Of je liep achteraan te dromen.

Vond je het fijn om te wandelen? Of moest je mee en had je helemaal geen zin?

Toen wij in de zomervakantie in de bergen wandelden, moest ik denken aan Henoeh. In Genesis 5:24 staat: 'Henoeh dan wandelde met God; en hij was niet meer; want God nam hem weg'. Henoeh wandelde niet achter God, niet voor God, maar met God. Wat kun je soms verlangen om ook zo dicht bij de Heere te mogen wandelen! Er staat ook dat God er behagen in had dat Henoeh met Hem wandelde. Van Noach weten we ook dat hij wandelde met God. Ik denk dat wandelen met God het mooiste is wat je hier op aarde kunt doen. Wandelen met God is eigenlijk ook een opdracht. Je kunt dat lezen in Micha 6:8: 'Hij heeft u bekend gemaakt, o mens, wat goed is; en wat eist de HEERE van u, dan recht te doen en weldadigheid lief te hebben, en ootmoedigheid te wandelen met uw God?'

Zou jij willen wandelen met God? Weet je wat ook mag? Je mag ook wandelen áchter God. Zoals schapen achter de herder aangaan. Zoals de Israëlieten de wolk- en vuurkolom volgden. Zoals de Kananese vrouw. Zij liep achter Jezus aan en ze riep: 'Gij, Zone Davids, ontferm U mijner'. Zoals de bloedvloeiende vrouw. Zij kwam achter Jezus en raakte de zoom van Zijn kleding aan. Jezus zei van haar: 'Uw geloof heeft u behouden'.

Wie in dit leven met Jezus wandelt, mag dat na dit leven eeuwig doen! Is dit ook jouw verlangen? ♦

Leestip: Psalm 25:7

M. Snellen-Nijsink, Veenendaal

Een dominee in de gevangenis

De mensen worden bedrogen!

Het is zondagmorgen. Dominee Ledeboer zit in de kerk en luistert naar ds. Simons uit Dordrecht die vanmorgen in Benthuizen preekt. Maar... die dominee zegt dat alle mensen zalig worden! Vreselijk. Zo worden de mensen bedrogen!

Zodra hij 's middags zelf weer op de kansel staat, vertelt hij dat hij een preek wil houden over de blindgeborene. Ja, zo voelt hij zichzelf. O, wat is hij blind geweest, maar ook voor hem mag het gelden: 'Eén ding weet ik, dat ik blind was, en nu zie.'

Hij kán er niet meer over zwijgen. Hij móét vertellen wat er maandagmorgen is gebeurd. Ootmoedig bekend hij, dat hij sinds hij in Benthuizen dominee is, Gods Woord niet altijd goed heeft uitgelegd. In zijn stem klinkt verdriet door als hij zegt: 'Gemeente, ik heb veel te weinig gewaarschuwd dat u bekeerd moet worden. En bekering is Gods werk. Het is niet genoeg, dat we netjes naar de kerk gaan. Smeek of de Heere u dat wil leren! En die dominee van vanmorgen heeft leugens verteld. Niet álle mensen worden zalig! Ik was zelf eerst ook blind, maar nú mag ik zien. En daarom wil ik u allemaal ernstig waarschuwen. Ook jullie, jongens en meisjes. We moeten bekeerd worden en onze zonden moeten vergeven worden in het bloed van de Heere Jezus Christus.'

Die avond wordt er in veel gezinnen in Benthuizen nog nagepraat over deze wonderlijke preek.

'Kinderen', zegt de grootmoeder van Wouter tegen haar zoon en schoondochter, 'wat een wonder, wat een wonder. Het is de laatste weken steeds mijn gebed geweest of de Heere deze jonge dominee wilde leren door Zijn Geest. En ik mag geloven dat de Heere dat gebed heeft verhoord. Het was de nood van m'n hart. Wat de dominee vanmiddag zei, is echt waar! We moeten bekeerd worden. En als dát niet meer gepreekt wordt in onze kerk, is het niet naar Gods Woord!' ♦

Vraag en antwoord

door
ds. Labee

Dwaasheid van de prediking

*Waar komt deze
uitdrukking vandaan?
Is het een uitdrukking
die op de juiste wijze
wordt gebruikt?*

Waanwijsheid

De uitdrukking is een Bijbelse uitdrukking die we vinden in de eerste Korinthebrief. De apostel Paulus schrijft: 'Want nademaal in de wijsheid Gods de wereld God niet heeft gekend door de wijsheid, zo heeft het Gode behaagd, door de dwaasheid der prediking zalig te maken die geloven' (1 Kor. 1:21).

Vanuit het tekstverband weten we dat er veel 'waanwijsheid' in de grote stad Korinthe te vinden was. De prediking van het Kruisevangelie werd voor dwaasheid gehouden. Paulus verwijst met vers 19 naar het woord van Jesaja (29:14): 'Want er is geschreven: Ik zal de wijsheid der wijzen doen vergaan, en het verstand der verstandigen zal Ik tenietmaken'. Kanttekening 43 schrijft daarbij: 'Dat is, die voor wereldwijzen gehouden worden, of die zichzelf zulke wijsheid toeschrijven. De profeet haalt deze woorden aan tegen degenen die het Woord Gods van de profeten voorgesteld, verachtten, en meer hielden van menselijke leringen'.

We proeven dat het gaat om een kernzaak. Het Kruisevangelie is geen randzaak maar kernzaak. Dat is het middel waardoor de Geest van Christus 'in ons krachtiglijk werkt het geloof en de wedergeboorte tot onze zaligheid', lezen we in kanttekening 42. Met grote klem klinkt het: 'Waar is de wijze? Waar is de schriftgeleerde? Waar is de onderzoeker dezer eeuw? Heeft God de wijsheid dezer wereld niet dwaas gemaakt?' (vers 20).

Dan komen we bij de woorden van vers 21: 'Want nademaal in de wijsheid Gods de wereld God niet heeft gekend door de wijsheid, zo heeft het Gode behaagd, door de dwaasheid der prediking zalig te maken die geloven'. Voor veel Joden was het ergerlijk: een geringe en verachte Man van smarten werd aangewezen als Messias in plaats van een machtige Koning Die ze verwachtten. En de

Grieken haalden hun schouders op: 'Moeten we het leven verwerven door de dood van een gekruist Mens'?

Ware wijsheid

De apostel, en allen die door God geroepen zijn tot de bediening der verzoening, prediken Christus de Gekruisigde. En dan behaagt het de levende God om het dwaze der wereld, het zwakke en het verachte zalig te maken naar Zijn verkiezend welbehagen. Opdat het waar zou worden: 'Maar uit Hem zijt gij in Christus Jezus, Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing'. En waar de ziel in deze weg de zaligheid ontvangt, krijgt God de eer. 'Opdat het zij, gelijk geschreven is: Die roemt, roeme in den Heere' (1 Kor. 1:31).

Of de uitdrukking altijd juist gebruikt wordt, kunnen we niet beoordelen. Dat de Schriftuurlijk-bevindelijke prediking weleens als 'dwaas' wordt afgedaan, is niet verborgen. Wat dat betreft zijn er ook vandaag 'Joden en Grieken' onder de hoorders van het Woord. Wat een ernst: eens zal verantwoording moeten worden afgelegd van het verwerpen van Gods Woord en zal alle 'waanwijsheid' worden ontmaskerd. Dat elke prediker zichzelf als een 'dwaas' leert kennen en zichzelf regelmatig moet veroordelen, behoeft ook geen toelichting. De hoge eis om de woorden van God te spreken naar de zin en mening van de Heilige Geest kan zwaar wegen. Want ook een dienaar van het Woord staat in rekening met zijn Zender. En wie is tot deze dingen bekwaam?

Lezer(es), God geve dat hoorders en predikers met de apostel mogen spreken: 'Want het woord des kruises is wel dengenen die verloren gaan, dwaasheid; maar ons, die behouden worden, is het een kracht Gods' (1 Kor. 1:18). ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.